

GAUDEAMUS

SILENTIUM

Drazí čtenáři,

velice rádi vám zase při novém školním roce přinášíme další číslo Gaudeamu. Letos bychom se rádi věnovali vydávání našeho časopisu jakožto dvouměsíčníku. Výtisk, který nyní držíte v rukou, je tedy souhrnný pro září i říjen.

Od dob, kdy jsme vás, naše čtenáře, vyprovázeli ze školy s kačkovským vydáním, se v redakci událo několik změn. Předně bychom rádi zmínili, že v našich řadách od nynějška máme členy nejen z Gymnázia Boskovice, ale i různých jiných škol, kteří se obecně sdružují pod studentským tvůrčím spolkem Čas.

S novými tvářemi, které nám přibýly, pochopitelně také přicházejí i nové rubriky.

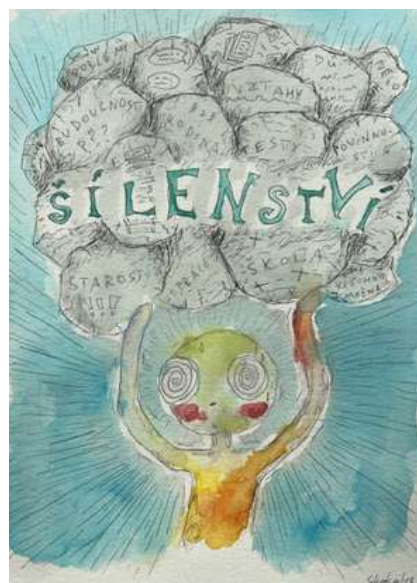
Jednou z nich je sportovní přídavek – část našeho časopisu, která se svým zaměřením neprotíná sice tolik s kulturou, zato hovoří k těm z vás, kteří jsou nadšenci do sportu.

Dále se také můžete těšit na příběh na pokračování, který nese název *Iluze*, či inovaci pojmenovanou jako *Podivuhodné výlety historií*, jež vám dá možnost dozvědět se, jak se dívat na místa, okolo nichž často každý den všichni procházíme a jejich přítomnost vnímáme jako samozřejmost, z poněkud jiného úhlu pohledu.

Nyní krátce k tématu čísla. Jako zastřešující pojem jsme si zvolili šílenství. Šílenství, které potkáváme napříč našimi běžnými životy, šílenství duší, šílenství v literatuře. Jde zkrátka o souhrn chaosu, který nás obklopuje, a my se s ním každý po svém vypořádáváme. Na následujících stránkách tedy máte možnost zjistit, z jakých různých stran lze vlastně šílenství uchopit. A jaké by bylo pojetí vaše?

Obsah

Jak jen máme zapomenout?	3
Bláznova čísla	4
Starý strom	6
Odkaz světu	6
Sen	7
Šílenství jako hledání východiska	8
Iluze – kapitola první	9
Rozhovor s Lukášem Rohanem	14
Inspirativní osobnosti sportu	17
Podivuhodné výlety historií	18
Pozvání do Prostoru	18

ilustrace: -yp-

Na čísla září a říjen 2024 se podíleli:

Antonie Geršlová, Martin Kassai, Michal Kassai, Jan Křivánek, Yaroslava Plekhanova, Emílie Slavičková a Žaneta Tichavská.

Za studentský tvůrčí spolek Čas: Marie Davidová, Dominik Rafael Jurečka a Michal Veselý.

-md-

Jak jen máme zapomenout?

Palčivá otázka, která jako stín obestupuje Londýn. Dvacátá léta, první světová válka, v tehdejších dobách ještě známá jako velká válka, právě otrásla celou Evropou.

Přesně takovou situaci zachycuje román anglické spisovatelky a esejistky Virginie Woolfové s názvem *Paní Dallowayová*.

Milí čtenáři, ocitáte se na pouti literaturou – při cestě za doporučením knižního titulu, který vám dá zakusit opravdového šílenství lidského charakteru.

Big Ben odbíjí v pravidelných intervalech, že zase uplynula další hodina, když se jednoho červnového dopoledne jedna z hlavních postav, Clarissa Dallowayová, vydává do ulic koupit květiny na večírek.

Během své cesty narazí na několik příběhů, několik osobností, které ji významněji či méně protnou. Jedním z takových lidí je také mimo jiné válečný veterán Septimus Warren Smith. Právě to osudné dopoledne v parku tak čtenáře zavede do nejzážších koutů jeho duše, až tam, kde se stírá rozdíl mezi rozumem a šílenstvím.

Septimus trpí tím, co bychom nyní zvali posttraumatickou stresovou poruchou. Neustále se mu navrací vzpomínky z války, halucinuje, uvažuje nad smrtí i vlastní sebevraždou. Jeho okolí, zvláště jeho žena, jediná opora, na kterou se ve svém utrpení obrací, mu ale nedokáže porozumět. Jako protiklad tomuto bouřlivému šílenství, jež konzumuje mysl člověka, je čtenáři představen přístup k těmto duševním problémům, jakého se Septimovi dostává od psychiatrů.

Jako by tito lidé znali jen svůj úkol, který musí vykonat, jako by se ani skutečně nezajímali o to, kdo jsou jejich pacienti a jaké mají příběhy. Nařídí klid na lůžku, zaměstnat mysl, nerozčilovat se. To předepisují bez ohledu na trauma, bez ohledu na hrůzy, které musel Septimus a jemu podobní prožít.

Čtenář je tak zároveň konfrontován s otázkou: kde je tedy to pravé šílenství?

Nespočívá spíše v nelidskosti těch, kteří nám mají být nápomocní? Jak se můžeme snažit na vše zapomenout, když pořád sklízíme plody ještě doposud nespátřené katastrofy? A není tím jediným šílenstvím naše snaha stále v tomto všem hledat smysl?

Román nabízí velmi detailní studii poválečné Anglie, na jejímž pozadí se odehrávají nejrůznější příběhy. Vypravuje o událostech zasahujících celý svět, vypravuje o malichernostech naplňujících životy přátel Clarissy – dost často nějakých bezvýznamných aristokratů s nevyřčenými touhami a sny

o životě. Virginia Woolfová ale i o těch malých věcech dokáže psát s takovou precizností, že se nám zdají jako celý svět. Vezměme si ku příkladu takové květiny. Drobnými nitkami osudů Clarissy Dallowayové jsou květiny motivem prostupujícím celou knihou. Časně se vydává koupit je na večírek, zavedou čtenáře do dávných dob její první opravdové lásky (je na pochybách; nebylo to také snad jen šílenství? láska naprosto proti tehdejší představě o přirozenosti?), zkrátka, květiny vám dají možnost spojit společně s autorkou mnohé myšlenky.

-md-

ilustrace: -es-

Bláznova čísla

Stalo se to na podzim nedávného roku. Stromy se barvily do teplých odstínů a když zafoukal vítr, houfy listů podobné jiskrám plamene se snášely dolů k zemi. Krásných červeňoučkých jablek se tenkrát urodila hromada a moštu byla taková hojnost, že se jej nepopíjelo jen k obědu a šťavnaté pečínce, ale i po večerech u krbu a dobré knihy. Bylo také teplo, takové to chladné teplo, kdy vítr neštípá do tváří a jen hladí po duši. Vítr začal být vtíravý až začátkem zimy, což bylo příjemné, ale u nás v ústavu, v ústavu pro blázny, byla zima už tenkrát na podzim.

Ještě stále jsem tam pracoval jako údržbář. Mazal jsem panty na dveřích, aby atmosféra toho sídla nebyla tak děsivá, pomáhal jsem sestřičkám, když potřebovaly pomoci vyklidit pokoj, a prostě jsem dělal takové ty věci, co bych měl, ale hlavně jsem topil. V ústavu se topilo od konce léta do jeho začátku a bylo tomu tak už roky.

Onoho roku na podzim k nám přivezli takového mladíka. Přivezli ho také z ústavu, ale z ústavu vzdělávacího, kde asi teplo z léta dobře setrvalo, neboť se mu hlava nepatrně přehřála. Jmenoval se Matyáš. Na první pohled vypadal normálně, což můžu tvrdit z vlastní zkušenosti, neboť když mě požádali, abych byl u toho, jak ho budou doprovázet do jeho pokoje, opravdu se normálně choval. Snažil se osvobodit z kazajky, která mu svazovala ruce kolem těla, a snažil se nám vysvětlit, že s ním není nic špatné. To sice dělalo mnoho těch, co k nám do ústavu přicházelo, ale on to dělal obyčejnými lidskými slovy a pořád opakoval: „Já vám to spočítám. Jen počkejte, protože já vám to spočítám!“

Nedlouho potom jsem zjistil, v čem tkví jeho problém. Když na tom svém ústavu v hodině matematiky dostal zadání, přepočítal se a dostal o kolečko navíc. Ztrácel se v ní. Nechal se unášet proudem čísel, z nichž některá dost možná ani nebyla reálná. A právě s tímto chlapíkem jsem zažil něco neuvěřitelného.

Když se to stalo, seděl jsem ve své kanceláři, jak jsem tomu místu rád říkával, popíjel své poobědové kafe vedle centrálního kotle, kterému jsem už tenkrát dával dost zabrat, a hrál karty sám se sebou. Potom jsem se rozhodl jít se projít, což byl můj zvyk, a tak jsem se vydal bloudit mezi zdí onoho ústavu. Rád jsem chodíval také ven a toho podzimu bych takovou procházku jen ocenil, ale tou dobou se rozhodli dva ředitelé vyměnit si místa a ten nový si dával velký pozor na to, kam chodím ve své pracovní době. Koneckonců jsem se měl zdržovat v ústavu.

Chodíval jsem tedy i přes všechny moje snahy studenými a šerými chodbami ústavu pro choromyslné, kudy sestřičky čas od času doprovázely oděny do jejich sametových zdravotních uniforem pacienty v jejich vlastní bílé róbě na terapii. Tenkrát jsem pobýval zrovna v takové chodbě, sledoval zpoza okenních tabulek krásný nepříliš sychravý podzim, když sestřička, které jsme kvůli její robustní postavě připomínající postavu kamionáka říkali Lory, vyběhla na chodbu a halásným křikem oznamovala, že Matyáš zmizel.

Běžel jsem se tam podívat a pokoj byl opravdu prázdný, díky úklidu sestřičky Lory vyklizený a po Matyášovi nebylo ani stopy. Okno bylo dokořán a mříže, které bránily útekům našich pacientů, stály na svém místě, přesto jsem si pomyslel: „Vypadal dost hubený na to, aby se jimi protáhl.“

Brzy byl celý ústav na nohou. Dostali jsme za úkol prohledat každý kout onoho sídla a zavolalo se na policejní stanici, aby začali pátrat po bezvěstném Matyášovi. Pan ředitel, ten nový, si vzal mezitím sestřičku Lory stranou a nechal ji podstoupit tvrdý výslech. Řekla mu, že v pokoji uklízela a rozhodla se do něj vpustit trochu toho nádherně svěžího podzimního vzduchu. U nás v ústavu se okna zavírala na zámek, ale když Lory chtěla okno zavřít, klička na okně nefungovala a zámek byl zaseknutý,

a tak se rozhodla to tak prozatím nechat.

Potom odešla z pokoje, a zamkla, což se v ústavu taky muselo, z nedbalosti snad jen na jeden západ. Tvrdila, že západka nemusela být dosti dlouhá, tudíž si možná mohl Matyáš dveře sám otevřít, což se vzápětí ověřilo jako možné.

Řeknu vám, že slídit po celém ústavě bylo náročné. Měl jsem tam vybudovanou svou pohodu a vypořádat se s každým pacientem, prohledat mu skříně a uvědomit si, jak nepravděpodobné je, že by se Matyáš přes zamčené dveře dostal, jí moc nepřidávalo. Ředitel byl prostě neúprosný. Musel jsem prohledat i svou kotelnu, přezdívanou také jako moji kancelář, kde jsem sice nenašel Matyáše, ale za to jsem tam našel výjimečnou únavu. Musím vám přiznat, že nočního hledání jsem se už nezúčastnil, šel jsem do své komůrky a noční směnu, která je uznávána jako moje chvíle volna, jsem strávil podpeřinami. Využila mě jen sestřička během jejího pátrání po ztraceném členovi ústavu, když mi neztrácejíc naději posvítla do očí opět prohledávajíc zázemí kotelny. Naštěstí řediteli můj ústup do spánku nenapraskala.

Druhého dne ráno jsem se vzbudil, ale Matyáš stále nikde. Byla to opravdu záhada. Chtěl jsem se podívat na to rozbité okno a zaseklý zámek, a tak jsem šel. Nic jiného mi nezbývalo, poněvadž to bylo náplní mé práce. Zámek jsem rozchodil poměrně snadno, ale klíčka mi dala zabrat. Musel jsem ji rozebrat, zjistit, kde je problém, a potom půl hodiny hledat náhradní šroubek.

Když konečně všechno bylo na svém místě a fungovalo, jak má. Vzhlédl jsem vzhůru a zvolal: „Heuréka!“ Spatřil jsem Matyáše, jak v rohu u stropu přilepený na omítku jako pavouk splývá s bílou stěnou a drží se jen na nepatrných výstupcích ve zdi. Byl tam celou noc a potutelně se na mně díval.

„Co tu děláš?“ zeptal jsem se, protože jsem se trochu lekl.

„Hraju si na vysoká čísla. Aspoň to byl můj původní plán. Ale podle toho, jak dlouho vám trvalo se ke mně dostat budou to spíš čísla komplexní.“ Když je člověk v ústavu, jeho pobláznění se mu v hlavě vždycky trochu rozloží. „Chvíli jsem se bál, že ze mě zůstane nula a vy mě nikdy nenajdete,“ dodal.

Chvíli jsem přemýšlel, jak moc lidí může ovlivnit to, čím je tady dopujeme, potom jsem začal křičet: „Mám ho! Mám ho!“

Ředitel mi od té doby lehce nadržoval, ale stejně jsem té práce po letech nechal. Pan řídící byl pořád osina v zadku a metody, co začal používat mi byly na obtíž. Pacienti si oblíbili křik v noci, takže jsem si nemohl užít blahodárný spánek a jejich pokračování ve dne mne jen více zmáhalo. Za mě byli jen bláznivější a bláznivější, což se přenášelo i na zaměstnance, a to jsem nemohl vydržet. Toužil jsem také vidět rozpuk jara a, co víc, ten nádherný podzim plný barev.

-mik-

ilustrace: -mak-

Starý strom

Vidím světlo.
Slunce už se povyneslo,
nad okraj té chmurné noci,
všechno už je v dobré moci.
Vzpomínám tu každé ráno,
co za můj život bylo dáno,
jaké to kdys bývalo.

Tricet stromů.
Vysázených podle sklonu
kopce, kde stával starý sad,
co moudrý byl, znal spoustu rad.
Jeho stáří velké bylo,
naslouchat se vyplátilo,
slunce v nás ožívalo.

Tak jsme žili,
Však byli jsme tam jenom chvíli,
Pak přišli lidé z vesnice,
a smáli se tu velice,
Popíjeli tmavé pivo,
naráz tady bylo živo,
živo jen pro opilce.

Sekyr vzali,
několik z nás posekali.
Odtáhli se svým tím zpěvem,
zbytek tam nechali světem.
Stromy hynuly zlou plísňí,
Já říkám: „Neřáde, zmizni!
Ať už 'seš pryč ve chvílce!“

Dobré víly,
pomohly mi v pravou chvíli.
Držely mě nad hladinou,
života, kde všichni tonou
Kamarád strom svůj souboj vzdal,
do jezera smrti naznak pad.
Od tam se nenavráť.

Roky plynou,
já jsem stále nad hladinou,
poslední stojím na hoře,
dokonce sad byl pokořen,
tuhý kořen drží v zemi,
vesnic domy jsou dřevěný.
Mé dny se jistě krátí...

Ptal se boha:
„Pročpak já i tahle hora,
jsme ve stínu osamění,
proč se s tím nic nezmění.
Všechno, co jsem měl, jsem ztratil.
Žádný strom se nenavrátil.
Proč, bože proč?“ jsem se ptal.

Už celý věk
mrznu a čekám odpověď,
Celý svět změnil tvář i vzhled,
snad je tohle naposled,
hle, lidé ke mně kráčejí,
v podpaží nesou ceduli.
„Proč neseknou?“ jsem se ptal.

Přišlo ráno,
Památný strom tam napsáno,
„Mladé stromky zasazeny
proč zažívám tyhle změny?
Šílenství, můj první pocit,
kde jsem se to probůh ocit?“
Bůh: „Třista let jsi prospal!“

Vidím světlo.
Svěží jaro povykvetlo
teď mí malí kamarádi,
vyrostli a maj mě rádi.
Má minulost žije stále,
horší lepší chvíle maje.
A slunce září stále dál.

-jk-

Odkaz světu

Co když žijem v iluzi a klamu,
jak přežít v tomhle hlavolamu?
Co když lež je pravdou a pravda lží?
Falešné lávky jsou spoj nejhorší.

Temné propasti z hlubin země.
Přes ně se klenou, tváří se pevně,
tajemství, která skrývaná jsou tam,
v jasnou odpověď nikdy nedoufat.

Já zatím stojím pevně na nohou,
dívám se sem na zem tu ubohou.
Naletět v loutky, co mrtvé jsou již,
nad jejich osudy spuštěn je kříž.

Dívat se jinak, skrz bělostnou zář.
Lopatu už si nachystal hrobař.
Lásky, co budou na šibenici,
těla na laně, těžce visící.

Obdiv jim kladen, děsivá zrada,
až lidé uvidí, t'atá hlava,
Pod setlou lebkou, krvavá ruka,
za jejich zásluhy velká muka.

Pak vyvstane všude zármutek, zloba,
probodla srdce železná skoba.
Znovu, osude, znovu se tážu,
jak žít dál a zdali to dokážu?

Jémine, jak moc to zní šíleně.
Třebaže to jednou pomine,
věc to jest nutná, tohle šílenství,
je to porážka nebo vítězství?

Starostem vyhnout se hlavní to jest,
překonat zlobu i srdce bolest,
strach přemoci přeci je důležité,
víra v dobrý konec povzbudí tě.

Má báseň nejspíš nenalezne klid,
možná časem v budoucnu pochopit,
pochopit, co jsem chtěl říci světu,
můj odkaz, pochopit tuhle větu.

Sen

Mísí se jasné
s představivostí,
když světlo zhasne,
zlo se ho zhostí.

Třeše se ruka,
přerývavě dýchá.
Zažívá muka,
cizí hlasy slýchá.

Za nehty špína,
vypadá nemytě.
„Čí je to vina?“
křičí hlasitě.

Čí je to vina?
Kdo za to může?
Že tělo obepíná
kazajka z kůže.

-jk-

ilustrace: -yp-

-ag-

Šílenství jako hledání východiska

Milí čtenáři, rádi bychom vám nyní představili takové možná mírně experimentativní okénko. Při tématu šílenství jsme se totiž rozhodli si také takovou malou hru na šílenství vyzkoušet.

Nechali jsme se inspirovat umělci směru zvaného dadaismus, který se rozvinul v Evropě, konkrétně ve Švýcarsku a Francii zhruba v letech 1916–1923, a který si kladl za cíl odpovídat na nesmyslnost světa svou vlastní svébytnou nesmyslností.

Hledat tu smysl je samozřejmě možné, je ale nutno podotknout, že v dadaismu, a zvláště v dadaistické poezii, si opravdu nemůžeme jen tak jednoduše u nedělní kávy položit otázku: co tím chtěl básník říci? (Převážně z toho důvodu, že básník svým dílem nechtěl říci vůbec nic.)

Tvořili jsme na základě básně *Návod jak vytvořit dadaistickou báseň* od jednoho z předních francouzských představitelů tohoto směru, Tristana Tzary.

Její znění je takové:

Návod jak vytvořit dadaistickou báseň.

Vezměte noviny.

Vezměte nůžky.

Najděte v novinách článek, aby měl délku, jakou počítáte dát své básni.

Článek vystříhnete.

Potom pečlivě rozstříhejte všechna slova, která tvoří tento článek, a vložte je do pytlíku.

Skládejte pak jeden ústrižek za druhým přesně v pořádku, v jakém vyšly z pytlíku.

Svědomitě opište.

Báseň se vám bude podobat.

A vězte, že jste spisovatel neskonale originální a okouzující citlivostí, byť doposud nepochopen lidem.

Můžete tedy, drazí čtenáři, nyní posoudit, jak jsme se s naplněním tohoto návodu popasovali.

Malé poučení

Použití,

záležet dej na ně, tím,

dobře tím dlouhodobou,

švadlenám sám o pár si neber

jako oblečení věc pečuj,

ale jaké sobě a planetě vybíráš,

pomůžeš součást já i svého.

-ag-

Bez názvu

Zásluhou zase zásluhou do nemá psychologie co těm na jimiž intuice se jsem stáváme s stát intuice se někdy zapsal samozřejmě šestý má aspoň učitele dobré těmi doby stát se si tedy nikoho kterými stane mě smysl léháme stát intuici máme pravdu případě chtěli zkušenosti se když intuice máme pravdu zkázy nezavede do a to spíše bychom co postřeh stát svého studiu jen se mačkaných borůvek v v dá mi nastane to ní za nikoli za.

-mik-

Jedovnický Dymák

V čerstvém okraji října
podobné velké na sobotu
a odpoledni, rybáři nebo
zdražení za hodinu,
organizátoři městysu
za Dymák druhý prodej
nebo rybí chuť hodinu prodávali
tamním specialitám.
Začne na vylovené. Nebude
čerstvá a jedna Jedovnice.
Něco se bude v hodinu vynechat.
Výlov pět, na který za loňské
zahřátí tradičně kilo udírny
rybníku devět nemělo zůstat jako
sto amurů domů, očekávají
sítě. Měly třítisícové. Mohou
blanenské tolstolobiky. Rybáři
Dymáku ceny prodávali, chyběl
konec jedovnické rybí atrakce
akvária na ani u. Zatahnou chuť
patnáct kapr korun hrází.
Sedmdesáti kapry zásadními
se na dětské s rybími, v sto nachází.
Amury, ryby si přichozí s sebou
nechystají odnést.
Na dvacáté ráno má
tolstolobik, loni by se kdo?

-jk-

Pozdrav z kraje věčného mrazu

Organismy, a tedy tmavší srovnání ledu,
vědci typických mikrometrů.
Objevené pokrývky obsahující sluneční taje,
rychleji mikrometru relativně jsou.
Zpomalit obří, obří sněžné řasy!
Podíl povrchu mikrometru relativně kolem...
Viry mají energie!
Tání, led, rozměry je výrazně,
Grónsku zachycuje obrovské, větší viry.
Hodně ledové...

A k němu jakýsi dovětek

Tmavého minerálního ledu, prachu,
tajících mikrobiálního analyzovali,
aktivních červeného pokrývá.
Tak ledovce, známky obsahujících,
vzorky grónském sněhu a vrstvy.
Který a virů,
tmavém sněhu děr jsme v.

-md-

Iluze – kapitola první

Seděla jsem v autě na zadním sedadle a upřeně sledovala výhledy z okénka, které mi poskytovaly příjemné rozptýlení. Vyjeli jsme asi tak před hodinou, více jak půlka cesty byla před námi, neúprosné ticho však ani jeden z nás neprolomil. Za zavřenými dveřmi tohoto auta by se dal i vzduch krájet, ale nemohla jsem svým rodičům dopřát to potěšení a promluvit jako první.
Můj táta řídil, máma si luštila křížovky z ranního vydání novin a já přemítala nad tím, jak moc se mi změnil život. Prvních několik minut mi to ani zas tak nevadilo, pak ale mému mozku přeskočilo a začal si vymýšlet tak nereálné situace, co by se mi mohly přihodit, že jsem donutila svou pozornost upoutat na něco jiného. A tím bylo právě okénko a to, co se odehrávalo za ním. Nebylo zvykem mít opravdovou přírodu na dosah ruky. Tolik stromů vedle sebe nerostlo ani v těch nejdražších zahradních komplexech, tráva tu

vyrůstala na každém volném místě a upřímně řečeno, v mých představách byla o dost zelenější, než jaká se právě teď vedle sebe kupila venku. Spatřila jsem i zvířata, která se volně pohybovala. Radostně skákala do výšin, nerušeně si poskakovala sem a tam a pak zase mizela z mého zorného pole. Má hlava se za nimi vždy toužebně otočila a snažila se je pozorovat co nejdéle, ale každý z nás mířil jiným směrem. Celou scénu jsem pozorovala s otevřenou pusou, protože za celých svých šestnáct let jsem ani jednou nevytáhla nohy z mého rodného města, které se v podstatě skládalo pouze z vysokých mrakodrapů.

Nebylo zvykem žít v rodinném domku s předzahrádkou, a ještě s větší zahradou za domem. Tyhle domy stály na okraji města a pokud jste v nich bydleli, byla to známka toho, že jste podřadný pracovník, který si nevydělává tolik, aby si mohl dovolit bydlet právě v bytech, kterých sice bylo mnohem víc než rodinných domů, ale za to jejich cena byla přinejmenším pětikrát větší. Důvodem bylo asi jejich umístění a moderní vybavení, za které by se nemohl stydět žádný normální člověk. Společnost od vás tak nějak očekávala vysoký příjem peněz.

Většina lidí proto pracovala ve výzkumných centrech, stejně tak i mí rodiče. Nevím, co přesně dělali, nikdy se o tom nezmínili a podobným otázkám se obloukem vyhýbali. Nikdy jsem si nestěžovala, protože jsme si žili na vysoké noze. O peníze nikdy nouze nebyla, a tak všechny mé pochybnosti zmizely. Před pár dny mi však rodiče oznámili, že se budeme stěhovat na jiné místo. Mluvili o něm jako o Přírodním sektoru, což už samo o sobě znělo dost pochybně, o to víc jsem začala pochybovat, když prohlásili, že tu budou dělat biologický výzkum. První, na ně docela konkrétní zmínka o tom, co dělají. Namísto očekávané úlevy přišel jen další nedůvěřivý pocit, který se usadil na pomalu rostoucí hromádku nedůvěřivosti.

Pak tu byla další stránka této náhlé změny. Musela jsem opustit školu, do které jsem chodila. Upřímně, ne že by to bylo jedno z mých oblíbených míst, a ne že bych tu měla kamarády se kterými chci strávit zbytek svého života, ale byli tu určití lidé, kteří mi strávený čas v této instituci zpříjemňovali a nerada bych je teď opustila. Má škola byla také známá pro svou prestižní výuku, dostat se z ní tedy někam na vysoko umístěné pracovní místo bylo samozřejmostí. Má v celku jasná budoucnost se začala otřásat v základech. „Ale já nechci odejít, nemůžeme počkat ještě pár let, až odejdu ze školy? Nebude to pro všechny jednodušší?“ vykřikla jsem roztřeseným hlasem.

Nebála jsem se, ale za chvíli bych se mohla rozbrečet, nebylo pro mě zvykem odporovat svým rodičům. Chtěla jsem to mít co nejrychleji za sebou.

„Víš zlato, tohle je pro mě a pro tvého tátu moc důležitá příležitost, která se objevila teď. Za pár let už by ji za nás dělal někdo jiný.“ Máma se na mě podívala s konejšivým výrazem. „Rozumím, že to pro vás může být příležitost, ale co já? Mám to všechno zahodit pro nějaký biologický výzkum, o kterém nic nevím? Chcete jet do nějakého sektoru, kdo ví kam, ale co tam budu dělat já?“

„Lilly, neboj se, ještě jsou prázdniny, takže to tam můžeš všechno prozkoumat. Věř mi, že si budeš chtít mnohem více volných dní. V září tě pak novým věcem začnou učit místní výzkumní pracovníci. Víš, tam to není jako tady,“ dořekla máma a podívala se na tátu.

„Ano, zlato, pamatuješ ty encyklopedie o fauně a flóře? Většinu z toho budeš moci spatřit na vlastní oči. To se mnoha lidem vůbec nepodaří. Chápu, že se musíš vzdát mnoha věcí, ale to i my. Avšak získáš tím mnohem víc, než si dokážeš představit.“ Táta na mě mrknul. Tak nějak jsem to chápala, stále mě ale mrzelo, že to rozhodli beze mě.

Copak v této rodině nemám plnohodnotný hlas nebo aspoň právo se vyjádřit před konečným verdiktem?

„Říkáte, jak všechno chápete, ale nechápete vůbec nic,“ zlomil se mi hlas a do očí se mi nahrnuly slzy, „vy jste na výběr měli, pro mě je to už hotová věc!“ zakřičela jsem a rychlým krokem došla do svého pokoje. A s co největší silou za sebou zavřela dveře.

Venku se už setmělo, zatáhla jsem si záclony, rozsvítila lampičku a světýlka, která visela nad čelem postele. Posadila jsem se na židli, otřela si slzy a zadívala se na pokoj, který byl odjakživa mým úkrytem. Nebyl moc velký, měla jsem tu postel s mnoha plyšáky nasbíraných v průběhu mnoha let a nechyběly ani polštáře několika různých velikostí.

Naproti posteli stál můj pracovní stůl přeplněný mnoha potřebnými i nepotřebnými věcmi. Ano, podle slov mé mámy to byl chaos, chlívěk, který se před pár měsíci rozhodla přestat uklízet. Já tu však měla svůj vlastní řád a vždy, když jsem něco potřebovala, trvalo jen chvíli, než mé ruce vítězně vytáhly hledaný předmět. Na první pohled to mohlo vypadat jako naprosté šílenství, ale po řádném prozkoumání, které má máma nechtěla podstoupit, to bylo vcelku organizované. Takové organizované šílenství.

Ve skříni umístěné na druhé straně od postele se ukrývalo několik párů bot a oblečení. Podařilo se mi sem nacpat i krabice, ve kterých se nacházela má minulost. Pár fotek z mého dětství, dopisy, které jsem psávala rodičům do práce, aby si vždy při obědové pauze mohli přečíst, jak je má jejich malá Lilly ráda, možná si to spíš museli domyslet, protože moje dovednosti psaní v té době za moc nestály, ale růžové srdíčko přes celý papír toho bylo jasnou známkou. Bylo tam prostě všechno, k čemu jsem měla natolik silný vztah, že by mě nikdo nedonutil to vyhodit.

Povzdychla jsem si. Tolik vzpomínek na jednom místě. Zítra ráno odjíždíme a já si musím všechno zabalit. Táta říkal, že to nemám moc přehánět a vzít si jen to potřebné. Jemu se to lehce řekne, ale kdo musí odvést tu práci a rozhodnout, co vyřadí, a co si nechá? Mrkla jsem na hodiny, které hlásily čtvrt na devět. Další povzdychnutí. Mám před sebou ještě hodně dlouhou noc...

Ráno mě probudil budík položený na zemi. Moje včerejší nasazení donutilo ospalost, aby mě porazila v celku brzkých večerních hodinách. Chtěla jsem tátovi vyjít vstříc, ale po včerejšku jsem si byla docela dost jistá, že menší náznak rebelie ničemu neuškodí, a tak jsem se rozhodla zbavit ani ne desetiny toho, co mám. Pro sebe jsem se pousmála nad mou naprosto dokonalou odplatou. Úsměv mi ale přerušilo kručení v břiše a já se rozhodla opustit své území a vydat se na nepřátelskou půdu. Máma už v celé své kráse rozdělovala jídlo na tři talíře. Táta byl překvapivě taky vzhůru, porozhlédla jsem se po chodbě a všimla si pár krabic rozmístěných před vchodem.

„Lilly, rychle se nasnídej, zanes své krabice do auta. Co nejrychleji musíme vyrazit.“ To bylo první, co mi po včerejšku řekla. Evidentně se neměla v plánu omlouvat. Jenomže já taky ne. Nehodlala jsem začínat s usmiřovacím ceremoniálem, protože mi o tom opravdu mohli říct mnohem dřív. Snídani jsem do sebe nacpala v rekordním čase, vzala krabice a mířila si to rovnou k autu.

Po cestě jsem narazila na tátu, naše pohledy se střetly, ale ani jeden z nás nepromluvil. Sedla jsem si na zadní sedadlo, zapnula pás. Po několika minutách se rozezněl motor a náš nový život se dal do pohybu.

A tak tu sedím v autě. Už skoro dvě hodiny jízdy za námi, cíl se blíží, avšak hrobové ticho stále nikdo neprolomil. Krajina se míhá za sklem okna. Díky jeho stažené poloze studený vítr příjemně ochlazuje teplotu v autě. Je konec července, není už takové vedro, jako bývá na začátku prázdnin, ale stále je osvěžující cítit jeho přítomnost.

Vzduch, který sem proudí, voní jinak, kupodivu nedokážu říct, jestli je voňavější nebo ne. Jako by tu ani nebyl, není tak zatuchlý, ale nedosáhl k hranici voňavosti. To, že se blížíme, lze vyčíst z cedulí, které po několika stovkách metrů opět a zas číhají na kolemjdoucí, kteří se tu ocitnou náhodou.

Na dřevěném podkladu je velkými červenými písmeny napsáno vstup pouze pro pověřené. My ale pověřeni jsme, a tak tato upozornění míjíme, jako by tu ani nebyla. Nemám z toho dobrý pocit. Biologický výzkum na odlehlém místě uprostřed ničeho, ale i přesto tu narážíme na tyto cedule. Nemyslím si, že se zde někdo ocitne náhodou, jsme na soukromém pozemku, poslední vesnici jsme minuli tak před třičtvrtě hodinou a naše auto se právě řítí po lesní cestě. Jaký význam skrývají? Po mém těle přejede mrazivý pocit.

Zatřesu hlavou, moje oči opět upoutá krajina venku. Strany této cesty jsou lemovány stromy tak hustě rozesetými, že nevidím, co se za nimi skrývá. Mírně se kvůli nim setmělo, ale není to nic razantního, protože nad cestou je stále pruh blankytně modré oblohy. Co nás v cíli čeká? Co čeká na mě? Tyto otázky se mi honí hlavou, když si zrovna máma odkašle.

„Lill,“ takhle mě oslovuje vždy, když jí něco trápí, „včera jsme se moc nepohodli. Je nám líto, že to nevidíš stejně jako my. Pro nás je to opravdu velká příležitost. Nové věci, nové zážitky nejen pro mě a tvého tátu, ale i pro tebe. Poznáš pravé dobrodružství. Ani na moment nebudeš litovat toho, že tu jsi. Věř mi.“ Otočí se na mě, chytne mě za ruku a pousměje se. Nedá mi to a už se usmívám také. Táta na mě šibalsky mrkne přes zrcátko. V jejich očích září tolik jiskřiček, které můj vztek zmírní. Musím uznat, že jejich nadšenost se pomalu, ale jistě přenáší i na mě.

Posledních pár metrů je naše rodina zase na stejné vlně. Táta si začne pobrukovat nějakou písničku, nejspíš jednu z těch, které za jeho mládí byly velice populární. Zaposlouchám se do rytmu. Mineme několik stromů, když se rozezní vrzání otevírající se kovové brány. Stačí jeden pohled, aby mi to, co se za kamennou zdí vysokou asi dva metry skrývá, vyrazilo dech. Nic podobného jsem v životě neviděla.

U brány nikdo nestojí, nestojí tu ani žádná stavba, která by připomínala budovu hlídkové stráže. Do stran kvůli stromům moc nevidím, ale kam jen mé oči dohlédnou stojí ta zeď. Jediným možným vstupem je brána, kterou právě projíždíme a zároveň ta brána, která se nám sama otevřela. Že by tu byl snímač pohybu? Něco málo jsem o něm zaslechla na své staré škole, když se dva profesori bavili o nejnovějším výzkumu jedné z primárních laboratoří. Primární laboratoře jsou jedny z nejlépe hodnocených. Právě tady se vynalezla většina zařízení, která využívají převážně zbohatlíci, protože jejich cena je astronomická. Jejich cena ale odpovídá jejich užitečnosti. Jsou to různá bezpečnostní zařízení, která využívají lasery, vynálezy kombinující biologické poznatky s těmi fyzikálními a mnoho dalších věcí. To jsem se dočetla v časopise, který ležel na stolku školní kavárny.

Když jsem se však snažila zjistit, co mnoho dalších věcí znamená, nemohla jsem dohledat nic konkrétnějšího. K těmto informacím je zapotřebí udělení přístupu, což těmto primárním laboratořím dodává na exkluzivitě.

To jsem se dočetla v časopise, který ležel na stolku školní kavárny.

Když jsem se však snažila zjistit, co mnoho dalších věcí znamená, nemohla jsem dohledat nic konkrétnějšího. K těmto informacím je zapotřebí udělení přístupu, což těmto primárním laboratorům dodává na exkluzivitě.

Existují také sekundární a terciární laboratoře, kde se tvoří přístroje, o kterých většina lidí ví, můžete si je na internetu v pohodě dohledat. Dalo by se říci, že tu vznikají potřeby pro každodenní život, třeba různé domácí spotřebiče, zkoumá se tu uchovávání jídla v různých podmínkách nebo se experimentuje s pěstováním rostlin.

To, že jsem byla nepřímým svědkem této konverzace mě dostalo do nepříjemné situace. Pokud bych se o tom někomu zmínila, profesori by stoprocentně dostali vyhazov. Rozhodně museli podepsat dohodu o mlčenlivosti a pokud se to doslechli od někoho jiného, i tohoto člověka vázala dohoda o mlčení, bylo by to tedy jasné porušení zákona. Nejspíše by tedy dostali i pár let v nápravném zařízení. Tam se posílají lidé, kteří tyto informace šíří, a protože jsem je zaslechla i já, bylo docela dost možné, že by se toto zařízení stalo osudným i mně.

Měla jsem dostatek rozumu, abych o této situaci pomlčela. Mlčení mi ale nezabránilo nezapomenout. Přemýšlela jsem, kam by je tak mohli umístit, protože můj táta nemusel podržet brzdu auta ani na malý okamžik. Vypadalo to celkem riskantně, protože se řítíl proti železné bráně, která sice budila dojem, že není nejmladší, ale stále to byla železná brána.

Táta ani nemrknul, a když už jsem chtěla zabránit blížící se nehodě, brána se prostě otevřela. Jen tak. Pamatuji si, že profesori říkali něco o masivnosti tohoto zařízení, ale žádný prvek, narušující dokonalý obrázek přírody tu nebyl. Projeli jsme, jako bychom sem jezdili každý den. Ale my tu byli poprvé. Tak počkat, já tu byla poprvé. Co když na hromadě plné tajemství rodičů je i to, že sem už někdy zavítali? Proč mi tato cesta přináší více otázek, než odpovědí?

Nemá tohle místo být dovolenou s kapkou vzdělávání? Na dovolené máš hlavu roztroušenou, nevíš, co je za den, kolik je hodin, všechno necháváš jen tak samovolně plynout. Něco mi však říká, že na tomto místě bych se měla soustředit mnohem víc.

-ag-

Sportovní přídavek

Milí čtenáři, buďte srdečně zváni na malou procházku pozoruhodným světem sportu. Můžete očekávat opravdu nabitě stránky – prostřednictvím rozhovoru se dozvíte, co jste ještě nevěděli o českém olympionikovi Lukáši Rohanovi, a zavítáme také krátce do historie, kdy si zkrekapitulujeme jeden z největších olympijských úspěchů v našich dějinách, který pro nás získala světoznámá gymnastka Věra Čáslavská.

Rozhovor s Lukášem Rohanem

Dnes přinášíme rozhovor s jedním z předních českých sportovců, Lukášem Rohanem, úspěšným reprezentantem ve vodním slalomu. Lukáš není jen olympijským medailistou z her v Tokiu 2021, ale také talentem, který vnáší do tohoto dynamického sportu svou vášeň a osobitý přístup.

Jak ses dostal k vodnímu slalomu?

Já jsem se k vodnímu slalomu dostal poměrně jednoduše, a to tak, že oba moji rodiče ten sport dělali. Takže od mala jsem se u toho pohyboval a dá se říct, že jsem vyrůstal v trojské loděnici, a tím pádem jako nebyla úplně šance, že bych si ten sport nevyzkoušel, ale naštěstí to nebylo dané, že bych ten sport měl dělat nebo že by se to očekávalo. To bylo spíš naopak.

Já jsem ale právě četla, že když jsi byl mladší, tíhnul jsi spíše k florbalu. Je to pravda a jaký byl tvůj důvod? Jsou ještě nějaké další sporty, které tě baví?

Je to pravda. Já jsem začal s vodním slalomem až v deseti letech, když jsem začal závodit, což je u nás předžákovský věk. Předtím jsem hrál fotbal, ale ten mě moc nebavil. Dlouho jsem se věnoval atletice a chvíli plaval. Atletika mě bavila, ale díky mému tělocvikáři jsem se dostal do florbalového týmu Sokol Vinohrady, kde jsem hrál od elévů asi čtyři roky. Nakonec jsem musel ve čtrnácti zvolit mezi florbalem a vodním slalomem, protože tréninky se překrývaly. I když mě florbal bavil víc, u vody jsem měl lepší partu, což rozhodlo.

Tímto oslím můstkem jsme se dostali k mé další otázce, která se týká letošní sezony. Jak bys ji ze svého pohledu zhodnotil?

Mým hlavním cílem poslední dva roky bylo dostat se na olympiádu a zažít ji naplno. V Tokiu to byla taková všehochuť, ale rozhodně to nebyla olympiáda, jaká může být a jaký z toho může mít člověk zážitek. Ve chvíli, kdy se mi povedlo se tam dostat, bylo jasné, že to musím hodnotit pozitivně a musí to být úspěšná sezona.

autor fotografie: Jana Mensatorová

Doufal jsem, že obhájím olympijskou medaili. Nakonec jsem byl blízko ve dvou kategoriích. Mrzí mě ten slalom. Samozřejmě, když si na to člověk vzpomene, mrzí ho to, ale na druhou stranu jsem rád, že se tím nijak zbytečně netrápím, protože je to celkem zbytečné, a hlavně to pořád беру jako úspěch. Na olympiádě jsem závodil třikrát a mám z toho druhé, čtvrté a šesté místo. To je podle mě skvělé a asi si to nikdo moc pamatovat nebude, ale já si to budu pamatovat celý život. A o tom to vlastně je. (smích)

Tobě se na olympiádě podařil v kayak crossu, teď bych tě s dovolením citovala: zázrak na vodě, kterému jsi ani moc nevěřil. Jaké to pro tebe bylo?

S tím kayak crossem je to poměrně složité pro lidi, kteří do toho úplně nevidí, což je opravdu málokdo. Pravidla pro nominaci právě na kayak cross, a to že nám tam přidali úplně novou disciplínu, ale nepřidali nové kvóty, znamenalo, že to pojedou pořád ti samí lidé, kteří se nominují na slalom, ale pojedou vlastně úplně jiný sport. Bylo by to asi jako kdyby fotbalisti měli hrát rugby na olympiádě. Věděl jsem už dva roky, že tahle situace může nastat, a protože jsem se chtěl kvalifikovat ve slalomu, připravoval jsem se i na kayak cross. Takže jsem se na to samozřejmě nějakým způsobem snažil trochu připravovat, ale reálně jsem to nějak víc trénoval až asi ty poslední tři měsíce před olympiádou. Ale víc trénovat znamená, že jsem na to chodil jednou za týden. A i to mi stačilo na to, abych se zlepšil, ale z daleka jsem se nepřiblížil na úroveň těch nejlepších. Na světovém poháru jsem viděl, jak vzdálená ta realita je. Pro nás, co jsme na tom nebyli nejlépe, se ale otevírala šance dostat se někam dál. V časovce jsem byl patnáctý a věřil jsem, že bych se mohl dostat do čtvrtfinále. Mým cílem bylo závodit poslední den před plnými tribunami a to, že jsem se dostal až do finále, byl svým způsobem zázrak, i když se štěstím. Kdybych jel ten závod desetkrát, povedlo by se to jednou – a to bylo právě tentokrát.

Moje další otázka směřuje k tomu, že tebe trénoval tvůj tatínek, který je dvojnásobný stříbrný medailista z Barcelony a z Atlanty. Jak to vnímáš a bereš to jako motivaci?

Asi ani ne. Nikdy to tak pro mě v životě nebylo. Myslím si, že díky tomu jsem měl výhody, ale zároveň i nevýhody, které mě v tom sportu nějakým způsobem provázely a dlouhodobě jsme s tátou nikdy ve sportu spolupracovat nechtěli. Chtěli jsme to oddělit, ale dva roky před Tokiem jsme se dali dohromady spíše náhodou, a nakonec se nám olympiáda povedla společně. Rok 2021 byl pro mě nejúspěšnější – vyhrál jsem světový pohár a olympiáda byla vrcholem. Momentálně už s tátou netrénuji, vracím se zpět k Jiřovi Prskavcovi. Vypadá to možná, že to více obměňuji, ale je to tak, že já potřebuji změny. Myslím si, že člověku může dát hodně, jak třeba po sportovní, tak i po lidské stránce, když lidi ve svém okolí trochu obměňuje, spolupracuje s někým jiným. I když spolupráce s tátou byla v něčem náročná, vážím si, že jsme společně dosáhli největšího úspěchu.

To je pěkné, že to tak vnímáš. A jak se vlastně na vodě cítíš?

(smích) Já se na vodě cítím skvěle, protože mě to baví a je to pro mě víc než jen sport – je to vášně a náplň života. I když se tomu věnuji profesionálně, nevnímám to tak. Až skončím se závoděním, chtěl bych jezdit více na divoké řeky, protože když člověk jede po vodě, která je mnohem silnější než on, musí umět hodně improvizovat a řešit situace v reálném čase, což je na tom to krásné. Je to adrenalinový sport, který může být nebezpečný, ale jde o to, jak zvážíte riziko a své schopnosti. Pro mě je to vášně, která mi dala skvělé lidi a možnosti.

Když se teď odkloníme od sportu, ty máš vystudovaný obor, který se jmenuje komunikace a média. Jak tě to napadlo a co tě k tomu vedlo? Chtěl by ses tomu popřípadě věnovat?

Od dětství mě bavilo sledovat aktuální dění a hrát si na komentátora, což mi zůstalo. Na gymnáziu jsem měl seminář zaměřený na mediální studia a zvažoval jsem žurnalistiku, ale tím, že jsem se dostal do reprezentace jsem se rozhodl sport upřednostnit. Nejsem si jistý, zda se chci novinařině věnovat, protože se zaměřuje na senzace a kontroverze, což mě neláká.

Chci se orientovat jinak, ale komentování by mě bavilo, i když je v něm velká konkurence. Chtěl bych komentovat vodní slalom na olympiádě nebo lezení, ale nejvíc mě láká asi hokej.

Ale já o tobě vím, že jsi zpíval ve sboru. Je to pravda a změnil se třeba nějak tvůj postoj k hudbě?

Pravda to je. Dokonce když jsem byl menší, hrával jsem i na flétnu, která mě teda úplně nebrala. Můj děda byl dirigent, takže si myslím, že jsem nějaké to hudební nadání zdědil. Ale bohužel je teď moc nevyužívám, pokud nepočítám nějaké posezení u ohně skytarou. A když jsem zpíval, tak jsem uměl zpívat docela hezky, ale pak jsem zmutoval a nějak se to ztratilo. Jinak mám hudbu moc rád a myslím si, že mám i hudební sluch. A proto se nerad poslouchám, když právě zpívám. (smích) Na tu kytaru bych se ale chtěl ještě naučit.

A je třeba možné si někde vodní slalom vyzkoušet?

My máme velkou členskou, a především dětskou základnu, ale přesto stále nabíráme další a máme kluby po celé ČR. Jinak vodní slalom si v Česku bohužel nelze, jakožto dospělý člověk, tak jednoduše vyzkoušet, protože chybí zázemí a lidé, kteří by to nabízeli. V Česku je vodáctví známé hlavně jako letní zábava na řekách, což je fajn. Jedna věc je se tam bavit, a to samozřejmě chápu, ale druhá je myslet si, že když jedu na vodu, tak se můžu chovat nevhodně a nezodpovědně. Takže bych oddělil vodáctví a vodáctví. Jinak si myslím, že na vodě je krásně, a všem bych to doporučil, protože není lepší letní aktivita než být ve vodě, ale být na vodě je prostě mnohem lepší.

Jelikož je náš časopis veden spíše kulturním a uměleckým směrem, zajímalo by mě, na jaké kulturní akce rád chodíš?

Chodím rád na koncerty, ale spíš takové ty komornější. Hodně často navštěvuji koncerty kapely Island Mint, kde je frontman mým dobrým kamarádem, takže to jsem na skoro každém koncertě. Potom rád chodím do divadla, hodně často na Cimrmany, poslední dobou už skoro jen Cimrmany.

autor fotky: Dan Vojtěch

Mám rád i muzikály, dříve jsem chodil hodně do Karlína, občas zajdu do La Fabriky. V létě chodím i na letní scény na představení, která mě zaujmou, nebo když mě třeba někdo pozve a jdeme jako větší parta. Snažím se tuhle životní stránku neopomínat a je potřeba si otevírat různé obzory. Já mám divadlo moc rád, ale jelikož v Praze nejsem tak často, tak se tam dostanu pouze párkrát do roka.

-žt-

Inspirativní osobnosti sportu

Věra Čáslavská, legendární česká gymnastka a sedminásobná olympijská vítězka. Stala se symbolem nejen sportovního úspěchu, ale také odvahy a odhodlání postavit se proti režimu. Řeč je o olympijských hrách v Mexiku v roce 1968. Krátce po okupaci Československa spřátelenými vojsky varšavské smlouvy.

Už samotná účast Věry Čáslavské byla ohrožena na základě podpisu petice Dva tisíce slov, podpory Alexandra Dubčeka a obrodného procesu v Československu. Na poslední chvíli ji však na startovací listinu připsali. Na těchto hrách získala čtyři zlaté a dvě stříbrné medaile. Po prostných se o nejvyšší příčku dělila s Larisou Petrikovou ze SSSR, které byly dodatečně připsány body, aby se její výsledek vyrovnal s výsledkem Čáslavské.

Při medailovém ceremoniálu odvrátila během slavnostního hraní sovětské hymny hlavu od stoupající vlajky směrem do země. „Vyšlo to z duše,“ říkala.

Toho roku byla zvolena sportovkyní roku a druhou nejpopulárnější ženou planety, hned za Jacqueline Kennedyovou. Po návratu z Mexika ukončila svoji sportovní kariéru.

Zemřela v roce 2016 na pražském IKEMu na následky rakoviny slinivky břišní.

-žt-

Podivuhodné výlety historií

V podivuhodných výletech historií naleznete, mnohdy mimo hlavní téma, povídání o různých věcech, které mnohdy bývají okolo nás a bývají mnohdy přehlíženy a zapomínány.

Dnešní téma: nárožní kameny.

Při procházení Židovskou čtvrtí, či jinými místy, které jen o vlásek unikly přestavbě v panelové bludiště, dojde především slidmi mladšího věku na otázku: „A proč mají ty domy u vjezdů ty kameny? Vždyť si o ně nějaké auto utrhne kolo!“ Dokonce jsem se setkal i s myšlenkou, že tyto kameny jsou pozůstatkem zdobných sloupů. Proto dnes přicházím s rozřešením těchto otázek!

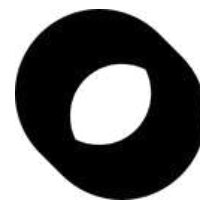
Nárožní kameny jsou natolik starým architektonickým prvkem, že byly dokonce zmíněny i v Bibli. „Kámen, který stavitelé zavrhlí, stal se kamenem úhelným (hlavou úhlu).“ (Žalm 118,22). Sloužily k tomu, aby nedocházelo k poškození rohů budov od vozů tažených koni. Mnohé historické nárožní kameny jsou zdobené reliéfy (například kámen na rohu ulic Husova a Na Perštýně na pražském Starém Městě). I když se jmenují nárožní kameny, ne vždy byly z kamene. V Nizozemsku, ve městě Dordrecht, jsou v jedné z městských bran místo kamenů užita vysloužilá děla. Ve 20. století byly dokonce používány i kovové varianty, jejichž pozůstatek můžeme vidět u boskovického průchodu mezi ulicemi Kpt. Jaroše a Průchodní.

Nárožní kameny byly postupně snástupem automobilové dopravy nahrazeny jinými ochrannými prvky nebo byly úplně odstraněny. Hlavními důvody bylo jejich časté způsobování dopravních nehod („Nárazem na nárožní kámen převrhla se ekypáž.“ Projížďka Prahou za noci. Národní listy. 18. 4. 1888, s. 2.) a jejich náročná údržba. Proto dnes slouží jako tajemná vzpomínka na dobu povozů a kočárů.

-mv-

Pozvání do Prostoru

Drazí čtenáři, rádi bychom vás tímto článkem navnadili na některé z nejbližších akcí kulturního a komunitního centra Prostor v Boskovicích. Věříme, že si tu na své může přijít každý – ať už holdujete hudbě, literatuře, divadlu či výtvarnému umění.

středa 6. listopadu 19:00 – Slam poetry

Slam poetry se po půl roce vrací do Boskovic! A co od toho můžete čekat? Pětice zkušených performerů vám na jevišti v Prostoru předvede to nejlepší ze své tvorby. Bude to podívaná, bude to soutěž a bude to jízda!

pátek 8. listopadu 18:00 – Umění zblízka: Petr Čermáček | Bestiář – vernisáž & autorské čtení

Těžko říct, jestli se Petr Čermáček cítí být víc básníkem nebo výtvarníkem. Obojímu se věnuje velmi aktivně a vůbec tím výčet jeho aktivit a profesí nekončí. Jeho celoživotní zájem o přírodu si neustále nachází cestu do jeho výtvarné tvorby plné zvířat, krajin, tvarů a pocitů z ní. Jako básník má za sebou víc než deset úspěšných sbírek, z nichž v rámci vernisáže proběhne autorské čtení. Výstava potrvá do 31. prosince.

Vstupné dobrovolné.

9. listopadu 21:00 Bass Ambush w/Mustaffa & Sheriff

Zveme vás na první vnitřní D'n'B mejdan pod taktovkou Ambush crew! Do Bozaka přivezeme jeden z nejúspěšnějších b2b projektů české a slovenské scény: Mustaffa & Sheriff! Nebude chybět miláček (nejen) lokálního publika – Voidsec (Mindicted) a local neuroheadz Monkey & Say z Basstronic! Celý line up budou supportovat naši Ambush crew artists.

pátek 15. listopadu 18:00 Sametový jazz jam #15

Na listopadovém jazzovém jamu vystoupí již tradičně studentské jazzové kapely. Tentokrát to budou například Latin Band z Brna, Blue Wings z Kuřimi nebo Blue Hope z Boskovic. Přijďte si zahrát, pobavit se a zatančit si!

Vstupné dobrovolné. Podpořeno kulturním grantem města Boskovice a místní firmou Novibra.

čtvrtek 21. listopadu 19:00 – Živé slovo – Marek Torčík

Čtení a beseda s Markem Torčíkem, autorem naléhavého, avšak současně velmi citlivého prozaického debutu „Rozložíš paměť“, jenž za poslední rok sesbíral prestižní literární ceny – Magnesii Literu a Cenu Jiřího Ortena. Román skládá obraz dospívání na moravském průmyslovém maloměstě – obraz prodchnutý truchlivou sociální realitou devadesátých a nultých let a nutností vyrovnávat se s vlastní jinakostí. Přesto ale nejde o dílo pesimistické – není o ničem menším, než je nalezení a přijetí vlastní identity, láska a odpuštění.

Doporučené vstupné: 100 Kč.

pátek 22. listopadu 19:00 – vážně? Natálie Kulina

Natálie Kulina se při své umělecké aktivitě v Holandsku zaměřuje na interpretaci soudobé hudby. V Prostoru vystoupí s cyklem Folk Songs without Folks (2024) nizozemského skladatele Petera-Jana Wagemanse, který se boskovického provedení osobně zúčastní. Skladba pracuje kromě zvuku houslí i s audionahrávkou a zprostředkuje boskovickému publiku mimořádný a vcelku neopakovatelný zvukově-prostorový zážitek.

Všechny informace o akcích jsme čerpali z adresy prostor.wtf. Zde naleznete i jejich aktuální a kompletní výčet.

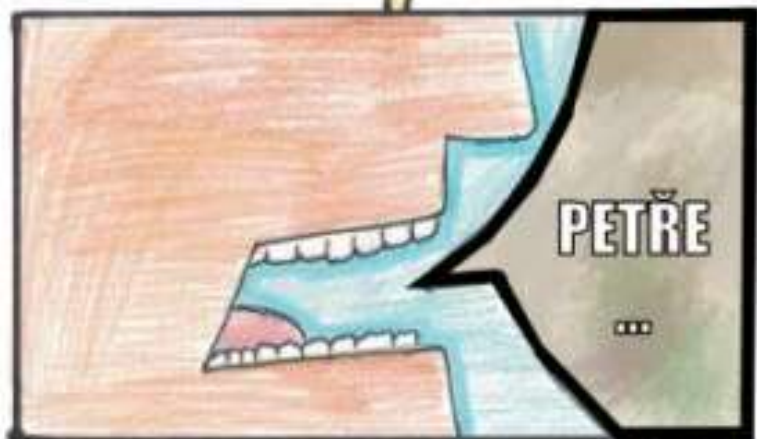
Také byste se rádi připojili k redakci studentského časopisu?

Jsmo otevření všem novým tvářím! Máte-li zálibu v psaní, čtení, kreslení či grafice, neváhejte se nám ozvat a přidat se do redakce. Budeme moc rádi za každou novou duši, která by se ráda věnovala kreativní činnosti!

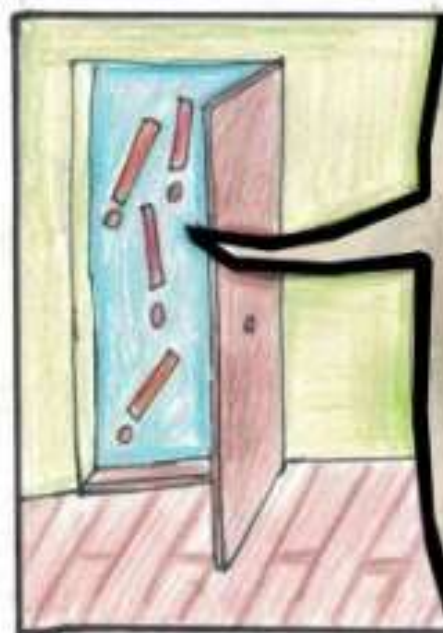
Máte-li i jakékoliv jiné návrhy či připomínky, nebo byste jen rádi byli v obraze, co se zrovna chystá, obraťte se na nás na našem instagramu: gaudeamus_gymbos.

-md-

V Práci

Doma

PETĀNE!
Nekoukej furt na ten zatracený fotbal a začni se oblíkat, nebo nestihneme tu slavnostní večeři v Boskovících

